

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

PEST

X. évfolyam, 227 (2789) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Végleg eldőlt a katonai helyzet

Még a tél beállta előtt szétzucca az ellenséget a most folyó utolsó, döntő ütközet

Hitler vezér és kancellár történelmi jelentőségű napiparancsa és Dietrich sajtófőnök feltűnést keltő nyilatkozata. — Az egész vert szovjet hadsereg mindenütt visszavonulóban van

A szó elhangzott s a mélyleges megkönnyebbülés és bizalom boldog érzését váltotta ki azokból, akik az új Európa hajnalcsillagának egyre tisztább, egyre fényesebb ragyogását rendíthetetlen hittel és az ügy igazságának biztos tudatával lesik immár több, mint két esztendeje.

Hitler birodalmi vezér és kancellár történelmi jelentőségű napiparancsa és Dietrich birodalmi sajtófőnök nyilatkozata az utolsó kétségét is eloszlatja a még mindig szép számban lévő kétkedőknek s a legnagyobb reménykedését is össze-törte a túldoldal tikos szövetségeseinek.

Még így, utólag is a borzalom hideg lüdbörzése fut végig rajtuk, ha elgondoljuk, milyen sors várt volna reánk, ha az a minden emberi mérvől kivétel nélkül horda, amelynek tagjairól a német vezér és kancellár azt mondta, hogy nem katonák, hanem bestiák, — egyszer reánk tör. Ma már, — hála a Mindenhatónak és Hitler kancellár bölcs előrelátásának — ez a veszély nem fenyeget. A dicsőséges német hadsereg és hős szövetségesei utolsó döntő ütközetüket vívják a végtelen orosz harcterekeken s elérték a végtelenül hátrál a még be nem került ellenség. Ennek a hadjáratnak a sorsát már sem Roosevelt, sem az angolszások hűségeseinek hit szövetségesei: „Tél” tábornok, „Idő” és „Éhség” tábornok sem tudják többé a Szovjet javára fordítani.

Berlinből jelentik (NTI): Von Dietrich német birodalmi sajtófőnök, aki külön repülőgéppel érkezett a vezéri főhadiszállásról Berlinbe, a külföldi újságírók előtt nagy feltűnést keltő tájékoztatást adott a hadszíntéri helyzetről. Bejelentette, hogy a keleti hadjárat sorsa Timosenko hadseregének szétrombolásával eldőlt. Végleg eldőlt ezzel a helyzet katonai szempontból.

— A keleti arcvonal katonai helyzete — mondotta a sajtófőnök — most már úgy alakul, ahogyan mi akarjuk. A szovjet az általunk rá mért két utolsó nagy csapással katonai téren elintézték tekintetű. A két arcvonalról szőtt angol álmom ezzel egyszer mindenkorra véget ért! A keleti hadművelet nagyszabású

gondosan előkészített tervnek az eredménye.

Dietrich ezután utolt a Führer október 2-iki napiparancsában tett történelmi kijelentésére melyben közölte, hogy

a küszöbön álló csata már a tél beállta előtt szétzucca az ellenséget és az utolsó döntő ütközet már megkezdődött.

Ismertette a véderő főparancsnokság már közölt rendkívüli kijelentéseit a legújabb nagy bekerítő csatákról.

— Ebből is kilánik, — mondotta — hogy Timosenko hadseregének kelet felé való bezárására vezetett az áttörés. A két körülzárt szovjet hadsereg mintegy hatvan-hetven hadosztályra rug. A Vjaszmában bezárt kötelekekkel együtt Timosenko feláldozta utolsó teljes harciereszű had-

seregeit. Ha figyelembe vesszük, hogy Vorosilov hadseregei Leningrádban vannak körülzárva és Budjoni seregeit is sikerült körülzárni, kétségtelen, hogy most már az egész szovjet hadsereget szétzúzták. Timosenko hadseregének megsemmisítése után az utolsó szovjet csapatot is félreállítjuk az útból és harc képtelenné tesszük. A Volga forrásától az Azovi-tengerig, eltekintve a körülzárt seregtől, az egész vert szovjet hadsereg mindenütt visszavonulóban van. Bekövetkezett az amit német részről a június 22-én kezdődő hadjárat elején nem is mertek remélni. Az, hogy a szovjet csapatok ahelyett, hogy kitértek volna a harc elől, harc-baszalltak és így semmisültek meg. Ha bármely ország hadserege megsemmisült, akkor minden más kérdés megszűnt probléma lenni. (MTI)

Ellenséges hadsereg, mely nem katonákból, hanem bestiákból áll

Berlinből jelentik: (NTI) Dietrich sajtófőnök nyilatkozatában hivatkozott a Führer október 2-iki napiparancsára. A napiparancsot most hozták nyilvánosságra és annak szövege a következő:

KATONÁKI!

Eltelve a legmélyebb aggodalommal nézünk jövőjéért, június 22-én elhatároztam, felhívást intéztem hozzátok, hogy az utolsó órában megelőzzük az ellenség fenyegető támadását. A Kreml hatalmasainak nemcsak az volt a szándéka, hogy Németországot megsemmisítsék, hanem egész Európát meg akarták semmisíteni. Azóta két dologról győződhetünk meg: 1. Az ellenség oly mértékben fel volt készülve a Németország elleni támadásra, hogy az leg-

súlyosabb aggodalmunkat is meghaladta. 2. Isten lett legyen irgalmas népünknek és az egész civilizált Európának, ha ez az ellenség megindíthatna volna ellenünk seregét. Egész Európa veszett volna oda. — Mert ez a sereg legnagyobb részét nem katonákból, hanem bestiákból áll. Most saját szemetekkel ismerhetétek meg a szovjet paradicsomot. Abban az országban, mely hatalmas termékeny területénél fogva élelemmel láthatná el az egész világot, akkora szegénység van, hogy az nálunk teljesen elképzelhetetlen. Ez az eredménye a közel 25 éves zsidó uralomnak, mely nem más, mint a bolsevizmus, végső sorban a kapitalizmus legáltalánosabb formája. A rendszer képviselői mindkét esetben zsidók és zsidók.

Eredmények, melyekhez hasonlót még nem látott a világ

— Katonák! Amikor június 22-én felhívtalak benneteket, hogy háritsátok el hazánkról ezt a szörnyű veszedelmet, szembeszálltatok minden idők legnagyobb katonai hatal-

mával. A ti bátorságtokkal sikerült egyik hadsereget a másik után megverni, számtalan foglyot ejteni és zsákmányt szerezni, végtelen térségeket megszállani. Pár hónap alatt az

ellenség legfontosabb iparvidékeit kezünkre kerütek. A ti nevétek, valamint bátor szövetségeseink nevei örök időkre összekapcsolódtak a világtörténelem legnagyobb győzelmével. Több, mint 2 millió 400 ezer fogoly óriási számu löveg és páncélcocsi került kezünkbe, 14.200 repülőgépet löttetek le, vagy pusztítottatok el a földön ehhez hasonlót még nem látott a világ. A terület, amelyet a német és velünk szövetséges csapatok most megszállva tartanak, több mint kétszerese az 1933-as Németországnak és négyszerese egész Angliának. Június 22-ike óta áttörtük a legerősebb állásrendszereket, átkelünk hatalmas folyókön, szétromboltunk számtalan erődöt. A jeges északról kiindulva, ahol az annyira bátor finn szövetségeseink másodsor bizonyítják be hősiességüket, egészen le a Krimi félszigetig, több ezer kilométerre ellenséges területen folyik ez a harc, melyben olasz, magyar, szlovák és román hadosztályok csatlakoztak hozzánk és újban Spanyol, holland, belga önkéntesek és mások is. Ezt a harcot egész Európának a saját harcának tekintik.

UTOLSÓ, DÖNTŐ ÜTKÖZET, MELYBEN MEGKAPJA AZ ELLENSÉG A HALÁLOS DÖFÉST

— Hatalmas azonban az a munka is — folytatja Hitler napiparancsa — amely az arcvonal mögött ment végbe. Majdnem kétezer bídát építettünk, több mint ezerkétszáz kilométer hosszúságban. 25 ezer kilométeren újra üzembe helyeztük a vasutközlekedést. Több mint 15.000 kilométernyi országuton folynak a munkálatok. Nagy területen bevezettük már a polgári közigazgatást. Ott a lehető leghamarabb ismét észszerű törvények mellett folyik az élet. Emellett hatalmas élelmiszer, hajtóanyag és lőszermennyiség van készletben. Ezt az eredményt anyagi áldozattal értük el, melynek száma — bármily fájdalmas is a bajtársak és hozzátartozók számára — még öt százaléka sincs a világháború áldozatainak számának. Amit ebben a hőrcm és fél hónapban teljesítettetek fáradtságban, nélkülözésben, erőfeszítésben, bátorságban, azt senki sem tudja jobban értékelni, mint az, aki

molyok írtására
Főraktár: Molnár és Moser
Budapest, IV. Petőfi S.-u.
II. Kapható mindenütt.

a mult háboruban maga is teljesítette kötelességét. Ebben a három hónapban végre megteremthettük az előfeltételt az utolsó csatának, mely még a tél előtt szét kell zuzza az ellenfelet. Mindent megtettünk, ami embertől függ. Olyan helyzetbe hoztuk az ellenséget, amelyben most megadhatjuk a halálos döfést. Megkezdődött az év utolsó, döntő csatája,

ja, mely megsemmisíti a háború okozóját. Ezzel eltávolítottuk Anglia utolsó szövetségését, mellyel még rendelkezett a kontinensen. Ezzel elhárítottuk a német birodalom és egész Európa felől azt a veszedelmet, amelynél nagyobb a hűnök és mongolok óta nem fenyegette Európát. A német nép az elkövetkezőekben még inkább veletek lesz, mint eddig. Amit eddig teljesítettetek, már most a legnagyobb hála kötelez mindenkit. Veletek lesz a közelebbi napokban az egész német haza. Ti, Isten segítségével nemcsak a békét adjátok a hazának, hanem ennek legfontosabb előfeltételét is.

Anglia mindenütt vereséget fog szenvedni

Berlinből jelentik: (NTI) Dietrich újságírói sajtófőnök csütörtökön a külföldi sajtó előtt tett kijelentéseivel megsemmisítette az angolok reményességét, hogy a keleti hadjárat az egész német haderőt a legnagyobb mértékben lekötve tartja. Németország — jelentette ki a sajtófőnök — a német katonai erőknek csak egy részével visel háborút keleten. Anglia csak tegyen próbára és kezdjen el Európa bármely pontján katonai műveleteket, egészen biztosan véres vereséget fog szenvedni. (MTI)

HONVÉDEINK UJ HADMŰVELETEKRE KÉSZÜLNEK FEL

A MTI jelenti: A szövetséges hadak ukrainai előretörése során a megsemmisítő hadműveletek gyorsan haladnak előre. Az ellenség kitörési kísérletei erőtlenebbek, mint a hadjárat előbbi időszakában. A hadiszákmány nagysága még hozzávetőleges mértékben sem tekinthető át. A gyűrűkben

levő ellenség megsemmisítésére előretörő csapatok az Azovi tenger északi részét vették birtokukba, más csapatok az ellenséges erők üldözése közben a Donec-vonalhoz közelednek. A magyar seregtettek befejezték a Dnyeper védelmét és új hadműveletekre készülnek fel.

A NÉMET VÉDERŐFŐPARANCSNOKSÁG JELENTÉSE

Helsinki-ből jelentik: (Stefani.) Az arcvonalról érkezett jelentés szerint a német repülők a pétervári katonai célpontok ellen intézett legutóbbi támadás során újajta, rendkívüli nagyméretű bombákat dobtak le. A bombázás hatása borzalmas volt. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI.) Katonai helyről közlik, hogy a légi fegyvernem a legutóbbi három nap harciban, léghárító ágyúkkal és a földön 216 szovjet repülőgépet semmisített meg. (MTI)

A német véderő főparancsnokság jelentése

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) A véderő főparancsnokság jelenti: Mint különjelentés alapján már ismeretessé vált, olasz, magyar és szlovák csapatok által megerősített német páncélos seregek Dnyepropetrovsk térségétől keletre, az Azovi-tenger felé törtek előre és a megvert kilencedik szovjet hadsereg útját elvágva, német és román seregek egyidejűen folytatták előnyomulásukat nyugati irányból. Eközben sikerült gyors seregteinknek Beljanszkig előretörni és az északra jövő páncélosokkal egyesülni. A bezárt gyűrűben hat-hét ellenséges hadosztály áll közvetlen megsemmisítés előtt. A megvert ellenség gyöngye részeit üldözve, melyek Rosztov felé igyekeznek emelkedni. A fegyveres SS alakulatok Mariopolig törtek előre. Középen, mint az a külön jelentésből már ismeretes, a mélyhatású áttörő hadműveletek nagy bekerítő csatához vezettek. Most már Brjanszk terében is három ellenséges hadsereg áll bekerítve. A Vjaszna terében körülzárt kötelékekkel együtt

most már az utolsó teljes harcértékű seregeit áldozta fel Timosenko táborában. (MTI)

Az állandó támadó eredmények csatlóka képe, melyet az ellenség hírverése hetek óta éppen ennek a seregek sikereként igyekezett feltüntetni ezzel véglegesen szertefoszlott. Az ellenség ismételt kísérletet tett, hogy Leningrádtól nyugatra páncélkocsik támogatásával kitörjön, a kísérletet azonban az ellenség súlyos veszteségével visszavertük. Sok szovjet páncélos került birtokunkba. Légierőnk nagy erővel támogatta a szárazföldi hadműveleteket az egész arcvonalon. Erdeményes légitámadások folytak ellenséges csapatösszevonások, tüzérési állások, összekötővonalak és vasúti berendezések ellen Charkovtól délkeletre levő hadfelszerelési telepeket ismét súlyos találatok érték. Harci gepeink csütörtökre virradó éjjel hadiberendezéseket támadtak Leningrádban. Az Anglia körüli vizek elaknásítása tovább folyik tervszerűen az utóbbi hetekben. Tobruknál zuhanó bombázóink eredményesen támadtak ellenséges ütegállásokat és katonai raktárakat. Október 8-ára virradó éjszaka bombáztuk Marsa Matru és Susa repülőtereit. Az ellenség nem repült be birodalmi területre. Október 1-ike és 7-ike között az Anglia elleni légharcban 35 ellenséges gépet pusztítottunk el, mialatt mindössze 3 gép volt saját veszteségünk. (MTI)

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara tízve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Vakmerő és eredményes olasz kitörés Gondartól északra

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz főhadiszállás 494-ik közleménye Bombázó repülőalakulataink az éj mult éjszaka támadtak Palesztinában Haifa kőolajfinomító telepeit és üzemanyagraktárait. Heves léghárító ellenállással szemben sikerült eltalálni a célokat, melyekből nagy kiterjedésű tüzek váltak láthatókká. Valamennyi gépünk visszatért, bár közülük néhányat az ellenséges léghárítók eltaláltak.

Ugyanazon éjszaka az ellenség támadást intézett Szicília keleti partjának több községe ellen, de sem anyagi kárt nem okoztak, sem emberáldozatot nem követeltek a támadások. A szirakuzai légvédelmi ütegek egy ellenséges gépet lelőttek. A gép a tengerbe zuhant és egész legénysége fogságunkba került. Északafrikában Tobruk arcvonalán felderítő osztagaink tevékenykedtek. A visszavert ellenséges osztagok több foglyot hagytak hátra. Sollum arcvonalán német repülők két ellenséges gépet lelőttek. Más vonalon német gépek ellenséges területet támadtak meg és utánpótlási raktárakat semmisítettek meg; elpusztítottak földön levő gépeket

Az ellenség Tripoli elleni légitámadása csak csekély anyagi kárt okozott. Keletafrikában erős olasz és gyarmati csapatokból álló oszlop tört ki Gondartól északra, Ualan erődből és vakmerő támadással az ellenséget jelentékeny hadianyag hátrahagyására és menekülésre kényszerítette. Csapatunk az ellenség parancsnoksági épületét felgyújtva, gazdag zsákmánnyal tértek vissza támaszpontjukra. A harcban valamennyi osztag, de különösen a 25-ik gyarmati zászlóalj kitüntette magát. Egyik felderítő osztagunk a dobra-tábori szakaszon géppuskatűzzel ellenséges gépjárműveket gyújtott fel. (MTI)

Hadműveleti övezet. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás közli: A szeptember havi veszteségek, valamint azok, amelyek az előző lajstromokból kimaradtak a következők: Hadsereg és önkéntes milícia: Északafrikában 178 halott, 154 sebesült. Keletafrikában 24 halott, 143 sebesült, 2470 eltűnt. Görög-albán-jugoszláv arcvonal 378 halott, 124 sebesült. Haditengerészetnél 44 halott, 126 sebesült, 175 eltűnt. A légierőnél 38 halott, 68 sebesült, 91 eltűnt. (MTI)

ÁLLAMCSINY PANAMÁBAN

Lemondásra kényszerítették az államelnököt, aki ellenzte a panamai lobogó alatt futó amerikai hajók felfegyverzését. — Roosevelttől levélben kérte a kongresszustól a semlegességi törvény megváltoztatását

Washingtonból jelentik (Stefani): Roosevelt több heti tuzavona és megbeszélés után csütörtökön reggel úgy határozott, hogy levelet intéz a kongresszushoz. Levelemben a kongresszusnak a semlegességi törvény olyan értelmű megváltoztatását ajánlja, hogy fegyverezzek fel a kereskedelmi hajókat. A lapok szerint az elnök tekintettel az erős parlamenti ellenzékre, pillanatnyilag még tartózkodik attól, hogy kérje amerikai kereskedelmi hajóknak a háborús övezetbe küldését. (MTI)

Newyorkból jelentik (NTI): Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett üzenetében a semlegességi törvény módosítását követelte oly értelemben, hogy megengedik az amerikai

kereskedelmi hajók felfegyverzését. Közvetlenül az üzenet után a szenátus és képviselőház külügyi bizottságának elnökei törvényjavaslatot nyújtottak be, melynek értelmében az elnököt a háború tartamára felhatalmazták, hogy amerikai kereskedelmi hajókat felfegyverezhessen, vagy a felfegyverzést megengedje. (MTI)

Washingtonból jelentik (NTI): Hull külügyminiszter a sajtóértékelésben cáfolta a Newyork Herald Tribune jelentését, hogy az Egyesült Államok és Japán modus vivendiben egyeztek meg a csendesóceáni térség békéje tekintetében. Cáfolja azt a jelentést is, hogy az Egyesült Államok Anglia és Hollandia megállapodtak volna abban, hogy nem szállítanak több olajat Japánnak. (MTI)

Az Egyesült Államok és a panamai államcsiny

Newyorkból jelentik: Panamában államcsinyt hajtottak végre, melynek során dr. Arnulfo Arias elnököt távozásra kényszerítették.

Newyorkból jelentik: (NTI.) Az Associated Press jelentése szerint dr. Arnulfo Arias Panama elnöke elmenekült az országból. Guardia eddigi igazságügyminiszter, mint az új elnök letette az esküt. Hír szerint Arias elnök Columbiába menekült. Egy másik hírügynökség jelentése szerint az Arias ellen végrehajtott államcsiny erőszak és vérontás nélkül folyt le. A panamai övezetben tartozkodó egyesült államokbeli csapatoknak megtiltották, hogy Panama területére lépjenek. Barletta panamai polgármestert és több más személyt letartották. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI.) A

panamai államcsinyről szóló hírtítem politikai körök nagy érdeklődéssel fogadták. Hull külügyminiszter kijelentette, hogy Arias Washingtonban nem volt persona grata, mert nehézségeket támasztott, amikor arról volt szó, hogy amerikai repülőgépek panamai repülőtereket használjanak. A Washington ellen irányuló hangulatot növelte az is, hogy megtiltotta a panamai zászlók alatt haladó amerikai hajók felfegyverzését. Ha a panamai kormány megmaradna e tilalom mellett, az több mint száz amerikai hajót érintene. Roosevelttől követelték, hogy szüntessek meg az amerikai lobogók alatt haladó hajók felfegyverzést. Hull azzal a megjegyzéssel kísérte, hogy az ügynevezett semlegességi törvény ilyen revíziója fontos és szükséges. (MTI)

A nagy keleti győzelmek világviszhangja

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok nagy cikkeiben méltatják a keleti hadszíntéren aratott győzelem jelentőségét. Kiemelik, hogy a legjobban felszerelt és a legjobban kiképzett szovjet seregek összeomlásáról van szó, amelyekről a Kreml és a Fehér Ház még az elmúlt napokban is a bolsevizmus és plutokrácia megvédését remélte. Pétervár, Moszkva és Rosztov elfoglalása döntő lesz az egész háború sorsára és a szovjet jövőre sorsára is.

Órultság lenne arra gondolni, hogy ettől a vonaltól keletre meg lehet szervezni harcra képes sereget, amely tartósan ellenállhatna.

A Popolo di Roma hivatkozik a moszkvai Pravdának a lakossághoz intézett kétségbeesett felhívására. A felhívás szerint nem lehet többé titkolni a helyzetet, amelyet az ellenfél előretörése eredményezett és amellyel a lakosságnak szembe kell néznie.

Amerika felfigyel a keleti hadszíntér eseményeire

Newyorkból jelentik: (NTI) A sajtó hangjából világosan látható, milyen mély benyomást gyakorolt az amerikai közvéleményre a keleti arcvonalon elért nagyarányú német győzelem. A csütörtök déli napok óriási címek alatt közölték a legújabb német jelentéseket és kiemelték, hogy 1 millió szovjet katona van bekerítve. Nagy figyelmet keltett az a jelentés is, hogy a szovjet kormány már menekül Moszkvából. Az amerikai lapoknak a szovjet helyzetre vonatkozó borulását még fokozza az, hogy Londonban nagyon komolyan itélik a helyzetet. — Londoni jelentés szerint ott fokozódó aggodalommal kísérik a német offenzívát, mert semmiféle lehetőség sincs arra, hogy szárazföldi ellentámadással enyhítsék a német nyomást. A newyorki lapok szerint a szovjet hadsereg sorsa a legközelebbi hetekben eldőlt. — Ezek a seregek a történelem legnagyobb csatáját vívják most. (MTI)

ANGLIA MÁR NEM SZAMITHAT SZÖVETSÉGESRE EURÓPÁBAN

Madridból jelentik: (Stefani) A spanyol lapok nagy nyomatékkal hangsúlyozzák a szovjet elleni csaták éjtárdalmas fejeményeinek jelentőségét. Kiemelik azt a nagy megdöbbenést, amit a jelentés Angliában keltett. Ezenkívül újabb kudarc Anglia számára a német — török megállapodás, mert súlyos bukását jelenti az utóbbi idők angol politikájának, amelyben minden eszközt felhasználtak arra, hogy Törökországot a szovjet oldalán háborúba vonják Anglia Európában már nem számíthat szövetségesre, amely rendelkezésre bocsájthatná erejét és mindinkább közeledik a leszámolás, anélkül, hogy akár „Idő”, akár „Tél” tábornok valamit is tehetne. (MTI)

TÖRÖKORSZAG MEGŐRZI BÉKÉJÉT

Ankarából jelentik: (Stefani) Török politikai körök nagyon elégedettek a közös német nyilatkozattal, amelyet úgy tekintenek, mint szigorú leckét az ismételt propaganda-próbálkozásokkal szemben, amelyek a Szovjet összeomlása küszöbén újabb népeket akartak belesodorni a bonyodalomba. A lapok megállapítják, hogy a szerződés-alkut tisztázza a helyzetet és Törökország megőrzi békéjét. Ez Törökországnak szilárd elhatározása és az ország kész bármiféle idegen behatolás veszedelmére ellen fellépni. (MTI)

UJRA KÖZELEBB JUTOTTAK MOSZKVAHOZ A NÉMET CSAPATOK

Moszkvából jelentik: (Reuter) Katonai körök véleménye szerint a németek tegnap óta újra közeledtek Moszkva felé. Elismerik, hogy Orel elveszté-

se nagy veszedelemmel fenyegeti a szovjet iparvidéket. A Pravda azt írja, hogy a németek átkarolási művelete nemcsak a fővárosra jelent nagy veszedelmet, de bekerítéssel és pusztulással fenyegeti a szovjet haderő zömét. Az azovi helyzet még nem tekintendő át tisztán, de úgy látszik, hogy itt is a bekerítés veszedelme fenyeget. A középső szakaszon a havaseső és a hirtelen csapadék mocsárrá változtatta

London még sohasem volt ilyen borulató

A Mai Nap írja: Stockholmi NST jelentés szerint Londonban a politikai feszültség igen magas fokra jutott. — Természetesen két esemény foglalkoztatja leginkább a politikai köröket: a keleti front helyzete és az amerikai semlegességi törvény revíziójáért megindult harc. Mértékadó körökben hangsúlyozzák, hogy itt az utolsó pillanat a Szovjetunió megsegítésére — Fokozza a pesszimizmust az, hogy már Moszkva sem csinál titkot a helyzetről. Mély benyomást keltett a belügyminiszternek Amerikához intézett felhívása, mert szokatlan jelenség, hogy teljesen nyíltan igyekeznek befolyást gyakorolni az amerikai kongresszusra Londonban még sohasem

volt ilyen borulató a helyzet a háboru kitérőse óta. A lapok is nyíltan beszélnek már a helyzet komolyságáról és rámutatnak arra, hogy a Szovjetunió már teljesen sarokba van szorítva.

Genfből jelentik: (TTI) A londoni Times írja a Szovjetunió helyzetéről, hogy ha az angolok hajlamosak arra, hogy alábecsüljék a veszélyt, amelyben a szovjet szövetséges van, akkor elegendők az ukrainai katonai kudarcot arra, hogy mindenkit felvilágosítsanak tévedéséről. Ezek bizonyítják azt, hogy a szovjet a legjobban felszerelt és a legjobban vezetett hadsereggel áll szemben. (MTI)

Véres zavargások Irakban és Szíriában

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok jelentése szerint Irakban és Szíriában egyre inkább romlik a helyzet. Sok helyen forradalmi jelenségek tapasztalhatók. A moszuli köljajvidéken megtámadták az ausztráliai őrséget. Az ausztráliai katonák tüzet nyitottak és 16 támadót lelöltek. Ausztráliai részről a veszteség 3 katona. Basrában véres incidensek játszódtak le. Egy iraki különítmény kijátszotta az angol őrség éberségét.

megtámadta az őrséget, megölt 8 katonát és többet megsebesített. Egy másik iraki különítmény fényes nappal Sin el Taban repülőtere ellen intézett támadást, lemeszárolta az őrséget és a repülőterre behatolva, felgyújtott négy angol repülőgépet. Szíria északi részéből szintén rendzavarásokról érkeznek jelentések. A török határ közelében agyonlőtték egy őrséget és 16 francia katonát, akik valamennyien De Gaulle hívei voltak.

Kétórás kihallgatáson fogadta a japán császár a miniszterelnököt

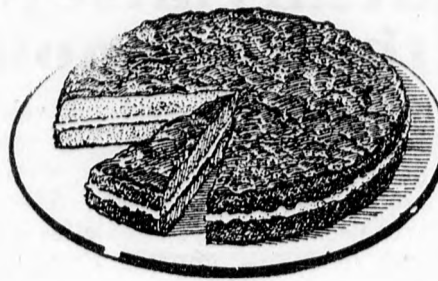
Az NST tokiói jelentése szerint — mint a Mai Nap értesül — a császár csütörtökön ismét kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, aki beszámolt a politikai helyzetről. A kihallgatás

jelentőségére vall az a tény, hogy a kihallgatás több, mint kétóra hesszat tartott.

Ankarából jelentik: (Stefani). Singaporei jelentés szerint arra számítanak,

Darázscsípés túróval

1 tojás és 6 deka vajjal:

TÉSZTA: 6 deka vaj, 1 tojás, 10 deka cukor, 12 deka túró, 20 deka liszt, 1/2 csomag Dr. Ötker sütőpor, 1/2 citrom héja és leve.
RÁTÉT: 1 evőkanál cukor, 2 evőkanál méz, 1 evőkanál tej, 10 deka mandula hámozva, 1 csomag Dr. Ötker vanillincukor.

A vajat habosra keverjük, azután hozzáadjuk a cukrot tojás és áttört túró, a citrom reszelt héját, végén a sütőporral vegyített szitált lisztet.

A rátétet a cukrot mézzel és tejjel felmelegítjük, a hámozott és fele őrölt, fele durvavágott mandulát és vanillincukrot belekeverjük. Lehűtve a tortaformában simára elosztott tészta kenjük.

Sütési ideje: kb. 35 perc. közepmeleg sütőben. Kihűtve Dr. Ötker krémmel tölthetjük: 1/2 liter tej, 1/2 csomag mandulakrémpor, 5 deka cukor, 6—8 deka vaj.

Dr. Ötker sütőporral és vanillincukorral
Tájszerű és befőző receptkönyvet kívánságra ingyen küld: Dr. Ötker A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

át a csatateret, de a katonai szakértők nem bíznak abban, hogy ez befolyásolná a hadműveletek folytatását. A keleti front válsága most kezd betetéződni. A szövetségesektől támogatott német haderő igen erős és a szovjet nem ringathatja magát illúziókban. (MTI)

HABANÁBA MENEKÜLT A PANAMAI ÁLLAMELNÖK

Newyorkból jelentik: (NTI) Habanából jelentik, hogy a panamai államcsinnnyel kapcsolatban elmenekült Arias volt államelnök szerdán reggel rangrejtve Habanába érkezett. Az új elnök Panama és az Egyesült Államok együttműködése mellett van. A panamai övezet szszakamerikai helyőrségének már szerdán tudnia kellett az államcsiny-tervekről, mert hirtelen az összes USA katonákat és tengerészeket visszarendelték panamai területéről a Csatorna övezetbe. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) Tájékoztató körökben kijelentik, hogy az Egyesült Államok a panamai államcsiny által kormányra került új elnököt elismerik Panama alkotmányos elnökének. (MTI)

Rómából jelentik (MTI): A Tribuna panamai jelentése szerint Sadler ellentengernagy bejelentette, hogy az Egyesült Államok több cirkálóját a panamai csatorna két kijáratához vezényelték.

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Alba herceg, londoni spanyol követ jelentéstételre Madridba utazott.

Bostonból jelentik (NTI): Francis J. L. Beckman, dubuquei érsek a Columbia rádióban mondott beszédében rendkívül élesen foglalt állást az ellen, hogy Amerika belépjen a háborúba. Különösen a kommunizmus veszélyére mutatott rá.

Washingtonból jelentik (Bud. Tud.): Roosevelt ma újabb hosszas tanácskozást folytatott Myron Taylorral.

83 NAPPA HOSSZABB TARTAMU A NÉMET-TÖRÖK EGYZEMÉNY, MINT AZ ANGOL-TÖRÖK

Az Uj Nemzedék írja: Ankarából közlik, hogy a német-török kereskedelmi szerződés 83 nappal tovább tart, mint az angol-török egyezmény. Németország érceket és fémeket kap Törökországtól nagy mennyiségben, aminek ellenében a törökök hadianyagot kapnak.

Hirdessen Magyar Lapokban

Bárdossy miniszterelnök a Sajtókamara székében

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Országos Magyar Sajtókamara elnökségének meghívására Bárdossy László miniszterelnök és külügy-miniszter csütörtökön délelőtt Ulein Revitzky Antal rk. követ, meghatalmazott miniszter, sajtófőnök és vitéz Turánszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség III-ik osztályának főnöke társaságában látogatást tett a Magyar Sajtókamara székében.

Hirek az ország minden részéből

PÉCS. A pécsi egyetem jogikara átvette a megszünt szabadkai jogi fakultás könyv és irattárát. A könyvtár közel tízezer kötetre terjed. — Pécs városon nagytípusú egészségházat építettek. A héten adták át rendelkezésükre. — Pécs városa temetkezési intézetet létesít, amely a teljesen szegény halottak eltemetéséről gondoskodik. — Húsz évvel ezelőtt a peterdusztai dombokban a Kr. e. 1000–400. évekből származó bronzleletekre bukkantak. E leleteket most a pécsi múzeumban helyezték el.

UJVIDÉK. Vasárnap avatják fel Bácsföldváron az ereklyés Országzászlót. — Ujvidéken rövidesen megtörténik a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok kinevezése. Novemberben, de legkésőbb decemberben összeül a vármegyei közgyűlés. — Felső-Bánát vízelcsapolási munkálatait veték tervbe. Nagyikinda határában 43 km. hosszú csatornával 5200 hold termőföldet vízmentesítenek.

SZEGED. Szeged város 1942. évi költségvetésében 10 millió pengős kiadást irányoztak elő, ami kb. 2 millióval mulja felül az ezévit. — Csuri István szegedi MÁV munkás sorra fosztogatta a vasúti raktárakat. Elfogták. A szegedi rendőrségi fogdában a villanyvezeték zsinórjával felakasztotta magát, de észrevették és levágták.

KECSKEMÉT. A kecskeméti községi iskolánál hét tanítói állás megüresedett. Negyvenkilenc pályázónak rá. — Cinege Erzsébet cselédlány a tempiomi oltárokat fosztogatta. Egy évre ítélték. — Kecskeméten is megrendezik a Szechenyi emlékűnnepet, 21-én. — Sári Kálmán lakitelki földbirtokos motorbiciklijével teherautóba rohant. Sári Kálmán meghalt, a pótlásán ült édesanyja súlyosan sérült.

DEBRECEN. A fajvédelmi törvénykövetkeztében október 10-ig Debrecenben 929 házasságkötés történt. Ezzel szemben tavaly ez idő alatt csak 705 házasságkötés volt. — Debrecenbe érkezett az Unger cseré szintársulat s pénteken kezd meg előadásait az Új haza színművel. — A debreceni kisütő mesterek az egy-kéz rendszer bevezetését kérik a zsemlesütésnél.

UNGVÁR. A Nemzeti Munkaközpont ungvári gyűlésén halálbüntetést követelt a nemzeti érzésű munkásság a nemzetellenes mozgalmak szítói. — Ungváron szombaton tartják meg a Szechenyi emlékűnnepet. — Inke Rezső szintársulata Munkácson megkezdte előadásait. A szezon 8 hétig tart.

Vasárnap mutatja be aranymiséjét Halász Gyula tb. kanonok, apátplébános

Nagyvárad. Saját tud. A velencei katolikusság és a város tár-adalma nagy ünnepre készül Szeret plébánosuk, Halász Gyula tb. kanonok apátplébános pappá-zenelésének 50 éves fordulóját ünnepli. Ünnepe lesz ez az évforduló nemcsak a velencei híveknek, hanem társadalmi és felekezeti különbség nélkül minden váradai polgárnak. Halász Gyula nemcsak élt Váradon, hanem hosszú évtizedeken át Váradnak élt s szíve minden jószágát, lelke minden harmatját erre a városra hullatta, amelyet annyira ismert és annyira szeretett.

A velencei római katolikus egyház közég, hogy méltóképpen üljön meg

ünnepeit, lelki előkészületet is tart. Október 9. 10. és 11-én este 7 órai kezdettel B Somhegyi Veremund kapucinusrendi házfőnök mond szent beszédet s tart litániát. Az előkészület után: október 12-én vasárnap délután 9 órakor mutatja be a velenceiek szeretett lelkipásztorá aranymiséjét. Az ünnepi szentmisén dr. Leslyán Endre prelátus-kanonok mond szentbeszédet.

Az ünnepségen nemcsak a társadalmi egyesületek, hanem a város is képviselteti magát. Ertesülésünk szerint dr. Barbély Dezső főjegyző fogja tolmácsolni a polgármester üdvözlését.

A városi közigazgatási bizottság ülése

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délután öt órakor dr. Hlatky Endre főispán elnökletével ült össze a városi közigazgatási bizottság, hogy szokásos havi jelentéseit megtegye. Miután a főispán köszöntötte a teljes számban megjelent tagokat, Fluck tanácsnok felolvasta a terjedelmes polgármesteri jelentést, melynek legnagyobb részét lapunk az elmúlt hónapban rendszeresen leközölt. Megemlékezett a jelentés arról is, hogy a több mint 6000 adóügy bevizsgálását befejezték, továbbá, hogy a Városi Zeneiskola növendékei olyan nagy számban jelentkeztek, hogy az iskola túlszűfolt és szükség nyílt egy tanári állás megszervezésére.

A jelentés részletesen foglalkozott különböző adóügyekkel, a városi olvasóterem látogatottságával, az erzsébetligeti sportpályával a leventeifjúság nevelésével, a Szilgietti Színház befejezett munkálatairól, Putnik színházigazgatóval kötött szerződésről, az iskolákról és a 12.000 pengős tanulmányi ösztöndíjról, melyből a fennmaradt 2000, illetve 1000 pengő kiutalása a Diákvédő Hivatal gondjaira lett bízva megfelelő megkööttség mellett.

A polgármesteri jelentés tárgysorozatában szerepelt a város tűzifaellátása, amely jelenleg csak papíron van megoldva, de a földművelésügyi miniszter személyes ígérete szerint komoly eredmény várható.

Az árvászeki jelentés — mely nem tartalmazott lényegesebb változást — után, az általános egészségügyi jelentés arról számolt be, hogy a múlt hónapban a hastífusos betegek száma szaporodott, viszont a csecsemőhalandóság csökkent. Szeptember hónapban

évesülettel 191 gyermek, halva 4, elvetélve 26, összes elhalálozás 154. Természetes szaporodás 37. Épült 23 új lakóház, átalakult 21. Orvosi kiszállítás történt 237 esetben, hatósági orvosi bizottság 213 esetben. Ellenőrizve lett a piac 7 esetben, a mészárosok 7 esetben.

A hastífusz és vérhas elleni védekezés a védőoltások emelésével történt. Egészségvédelmi tanácsot adtak 1020 esetben, terhes anyáknak 128, csecsemőgondozóknak 581, kisdedek szülőinek 262 esetben. A védőnők meglátogattak 869 családot, védelem alá vettek 50 kisdedet, a zöldkeresztes cukorkacéban részesült 1012. Nemibetegtanácsadás volt 2370 esetben, a mentők kivonultak 115 alkalommal.

Az ügyészségi jelentés szerint a vizsgálati foglyok száma szeptemberben 138 férfi és 50 nő volt.

A pénzügyigazgatóság, valamint a tanfelügyelői jelentés után a gazdasági felügyelő jelentése következett, mely szerint a szeptemberi abnormális időjárás és esőzés jelentős kárt okozott, azonban a következő hetek időjárása sokat javított és lényegesen csökkentette a kárt. A szántás, vetés nagyrészt befejezést nyert.

Végül az állatorvos tette meg jelentését, amely szerint a sertéspestis megszűnt, 7 beteg sertés közül 2 hullott el, takonykórban 2 lovat pusztítottak el s ezeknek ára 70%-ban kártalanítva lett. Hat udvart találtak rühösséggel fertőzve Levágtak a városi közbiztonság 414 nagy és 126 növendékmarhat, 322 borjút, 13 bivalyt, 9 lovat, 462 juhot, 7 kecskét és 1030 sertést.

A jelentések felolvasása után a főispán a közigazgatási ülést bezárta

Egyhangulag elfogadta az új alapszabályt az Ipartestület előjárósága

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület csütörtökön délután tartotta meg rendkívüli előjárósági ülését Szabó Károly ipartestületi elnök vezetésével. Megjelent az ülésen dr. Olosz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai főtitkár is. Az előjárósági ülésen részletes megbeszélés után lényegtelen módosítások

kal elfogadták az Ipartestület új alapszabályát. Ugyancsak az előjárósági ülés határozott dr. Kiss Endre főjegyző és Patkás Sándor aljegyző véglegesítésének ügyében. Öt évre mindkettőjüket szerződésileg alkalmazzák. A feltételek megállapítására később kerül sor. A nagyfontosságú előjárósági ülést pénteken este folytatták.

Bel- és külföldi muzeumokban képviselt, neves budapesti művészől

olaifestmények

sürgősen, mélyen

áron alul

eladók. Me tekinthető d. e. 10-től este 7-ig, Breckner káptanosnál, Rákóczi-ut 2.

Október 14-én kezdődnek a mestervizsgák

(Nagyvárad.) A Kereskedelmi és Iparkamara átiratban értesítette az Ipartestületet, hogy október 14. 15. és 16-ra irták ki a mestervizsgák időpontját.

A kamara átirata értelmében összeállították a mestervizsgák sorrendjét, amely a következő:

Október 14-én vizsgáznak: Asztalos, borbély, cipész és csizmadia jelentkezők.

Október 15-én: Fehérneműkészítők, fényképészek, fogművesek, gumijavítók, gyertyaöntők, hentesek, kádárok, kéményseprők, kerékgyártók.

Október 16-án: Kovácsok, mézeskalácsosok, molnárok, műszerészek, nyomdászok, órásk, pékek, szabók, nőiszabók, szövők.

Az ipartestületi elnökség már értesítette is az egyes mestervizsgáztató bizottságok elnökeit és tagjait, hogy a jelzett napon reggel 8 óra jelenjenek meg az Ipartestületnél. A vizsgára jelentkezettek a Kamara szünt értesítette.

Fontos rendeletek a kukoricáról

Budapestről jelentik: (MTI) A kukoricát vasuton, hajón vagy tehergépkocsin csak szállítási igazolvány alapján lehet szállítani. Kivételt csak a Hombár szárazbéljegyzőjével ellátott fuvarlevél alapján történő szállítás. A szállítási igazolványt annak a községnek előjárósága, illetve annak a városnak polgármestere állítja ki, amelynek területén a kukoricakészlet van.

FEL KELL AJÁNLANI A FELESLEGET

Akinek kukorica van a tulajdonában, feleslegét köteles a közellátási miniszter által megállapított ideig, a Hombárnak vagy bizományosának vételre felajánlani. Az ötven katasztrális holdnál nagyobb földbirtokon folytatott mezőgazdasági termelésben a kukorica felesleg egyharmadrészét már november 20-ig köteles a tulajdonos, csöves állapotban felajánlani a Hombárnak vagy bizományosának megvételre.

KIK VÁSÁROLHATNAK KUKORICÁT

Kukoricát csak a Hombár fő- és albizományosai, valamint azok vásárolhatnak, akiknek arra engedélyük van. A vételre felajánlott kukoricát, a Hombár vagy bizományosa köteles megvásárolni. A megvásárolt kukorica mennyiségét az eladó gabonalapjára kell rávezetni, a vételjegyet pedig az eladónak átadni. Ha kukorica morzsolt állapotban a két mázsát, csöves állapotban a három mázsát nem haladja meg, a Hombár vagy bizományosa a felajánlástól számított 8 nap alatt átvenni köteles.

Uj iparosnemzedéket nevel a magyarságnak a nagyváradai iparostanuló otthon

Az iparos tanoncotthon mindig különösen szívügye volt Nagyvárad magyar társadalmának, mert alig van városa az országnak, ahol az iparos tanulóifjúság anyagi támogatása, helyes irányú nevelése oly szükségesnek mutatkozik s oly nagy feladatokat és kötelességeket írta elő, mint éppen Nagyváradon. A tanoncotthon jelentőségének tudatára a román kormányzat céltudatos munkája ébresztett bennünket. Szemünk előtt jutott tető alá egy hatalmas intézmény, amelyet 1000 tanoncgereket elhelyezésére terveztek azzal a rendeltetéssel, hogy erőteljes román iparostársadalom nevelésével megváltoztassák Nagyvárad polgárságának összetételét.

Csak a gondviselés különös kegye akadályozta meg a románságot a tanoncotthon épületének befejezésében és a nagy terv végrehajtásában. S miután az illetékes magyar tényezőknek nem sikerült még a magyar tanoncképzés szolgálatába állítani ezt

a szokatlanul nagyméretű épületet, a feladat részbeni megoldása a Körösutcai régi tanoncotthonra hárult amely ez év áprilisában Dernyei Imre igazgató vezetése alatt meg is kezdte működését.

De ez az otthon a megnyitáskor csak 40 tanoncgereket befogadására volt alkalmas. Ezeket a helyeket be is töltötték nagyváradai fiukkal, akik azóta élvezik is a nyugodt, tiszta otthon és a szakszerű nevelés áldásait.

A kis tanoncotthon kibővítésének azonban megvolt a lehetősége s ez köztudomású volt Nagyváradon. Azért állandóan ostromolták az igazgatóságot szegénysorsu nagyváradai szülők, akik gyermekeiket csak úgy tudják ipari pályára adni, ha azok tanoncotthonban nyerhetnek elhelyezést. De az igazgató az adott helyzetben kénytelen volt ezeknek a jobb sorsra érdemes fiúknak a felvételéről lemondani.

Tizenhat vendég érkezik

S néhány héttel ezelőtt, — mint már röviden megírtuk, — értesítést kapott az igazgató, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a belügyminisztériummal egyetértve, 16 új tanoncgereket utalt be a nagyváradai állami tanoncotthonba.

Erre megindultak az intézetben az átalakító munkálatok és az épület hátsó részének a román uralom alatt elhanyagolt részeiben új hálóterem és más helyiségek varázsolódtak elő.

S a múlt héten megérkezett az intézetbe a minisztérium által ideutalt 16 tanoncgereket. Az átalakító munkálatokra való tekintettel még csak ideiglenes elhelyezést nyertek az új fiúk az intézet érkező és játéktérmeiben, mikor meglátogattuk őket.

„Szébb jövőt” köszöntéssel sereglettük körém.

— Csupa kitünő előmenetelű legnagyobb részét árva, jó gyerekek — mutatta be őket Dernyei igazgató.

Veszprém, Győr, Heves, Kárpátalja, Székelyföld: egy csokorban

— Hová való vagy? — kérdeztem egy immár suhanckorba cseperedett fiút, aki az utjonnan érkezett csapat vezetője volt.

— Veszprémbe, — felelte hamis-

„Nagyon jól érezzük magunkat!”

Ezek azonban, természetesen, csak a váradai polgár meggondolásai. Az igazgatóság atyai szeretettel fogadta az új fiúkat és köiülvette őket azzal a családi légkörrel, amely ebben az

intézetben uralkodik.

— Szerettek itt lenni? — kérdeztük a gyerekeket.

Mindnek felragyogott a szeme.

— Nagyon jól érezzük magunkat.

Mind egyik elmondta, hogy milyen szakmában dolgozik és hol van alkalmazásban. Beszámoltak ottani viszonyaikról is. Sűrűn kapnak leveleket s ők is szorgalmasan írogatnak az esti órákban, a szabad foglalkozások ideje alatt. Általános közöttük a jó hangulat, csak az egyik kis árva ruszin van elszontyolodva kissé:

— Én szeretnék haza menni —

Beyer László

uriszabósága

A legmodernebb szabások! Fazonok kifogástalan kivitelben készülnek!
Kossuth Lajos-utca 12. szám.

Uj üzlet:

FIGYELEM!

Uj üzlet:

Hölgyeim! Siessenek őszi és téli kabátot vásárolni!
Mert megnyílt a

„Bihari Modellház”

Kossuth-u. 5. sz., ahol olcsón vásárolhat saját készítményű kabátot, kosztümöt és leányka kabátot. **Nagy mértékszabóság!** Oriási szövet választék. Hozott anyagból is a legkényesebb izlést is kielégítően, a legújabb modellek után 24 óra alatt készülnek

mondja — A nagybátyám fazekas s ő magához venne engem.

De ez nem megy olyan könnyen.

Az állam csak abban az esetben veszi le a kezét árva védeceiről, ha valaki örökbe fogadja őket. S ameddig a nagybácsi nem nyilatkozik ilyen értelemben, a kis ruszinnak Nagyváradon kell maradnia. Hiszen kibírja már tudogat is magyarul, s ruszin pajtásaival esténkinői anyanyelvén beszélget a többi gyerek nagy mulatóságára.

Az igazgató rászol a munkából épp hazatért, maszatos tanoncra, aki vi-

dáman vesz részt a beszélgetésben:

— De most már elég volt, egy-kettő, mosdani.

A gyerek szalad. Az otthon barátságos, meleg légkörével ügyesen egyeztetik itt össze a katonás fegyelmet. Mindenütt példás rend és tisztaság: patyolatfehér ágyak a hálószobákban s az üdítő, lélelképítő szórakozások jelei a közös nagyteremben, ahol a fiúk a szabad foglalkozások óráit töltik. Néhányan sakkoznak, mások olvasgatnak, levelet írnak, rajzolgatnak.

„Sokat foglalkozunk velük”

— Kifogástalan anyag van itt együtt — mondja Zsadányi tanár a nevelő. Azok is, akik zabolátlanabbak voltak eleinte s esetleg impozitor hajlamokat hoztak magukkal: eddigi környezetükből, rövidesen megszeliődtek, jó fiúk lettek, valósággal kicserélődtek az intézet nevelő hatása alatt.

— S hogy érik ezt el, tanár úr?

— Sokat foglalkozunk velük. Esténként rövid, tanulságos, de szórakoztató előadásokat tartok nekik, különösen a magyar történelemből vett anyaggal, vagy olyan tárgykörrel, ami általános ismeretüket növeli. Költeményeket is olvasok fel, s különösen szeretik Petőfit, Aranyt, Vörösmartyt, Tompát Jó ifjúsági könyvekkel látom el őket, ami, igaz, elég nehéz feladat.

mert kevés megfelelő könyv áll rendelkezésünkre. Nagy szolgálatot tenne a váradai itársadaim, ha minél több ifjúsági iratot, útleírásokat, regényeket, régi ifjúsági folyóirat-gyűjteményeket küldene nekünk...

Majd fényképeket mutat.

— Ezeket a felvételeket a fiúk készítették egyik vasárnapi kirándulásunk alkalmával. Mert a nemes szórakozásokra különös gondot fordítunk. A kirándulások elsősorban tartoznak ezek közé. Aztán házi ünnepeket rendezünk, amelyekre nagy igyekezettel készülnek a fiúk. Máris elkezdtem a készülődést a Mikulás-estre s a karácsonyra... S most sakkverseny folyik az intézetben, aminek eredményeiről pontos jegyzeteket készítünk. Így terelődnek a lelkek a nevelő hatású örömök felé...

Példás rend és előrelátás minden téren

Dernyei igazgató apróra megmutatja az intézet minden zegét-zugát. A konyhában óriási lábosban fő a vacsora, a kamarában a téli elrakás impozáns készletei, odébb, a raktárakban más élelmiszerek a gondos családapa előrelátásával összehordva, nehogy a mai nehéz viszonyok között zökkenő álljon be a fiúk ellátásában. S az igazgatói irodában megható nyilvántartásokba nyeriünk bepillantást minden gyereknek külön pénztári naplója van, amelybe a mestertől kapott jutalmait, a borraivalókat és egyéb apró jövedelmeit írja be, hogy majd, ha felszabadul, legyen egy kis

takarékossági alapja, amivel megkezdheti az életet.

Vacsorára csöngetnek. A fiúk a nagyterembe gyűlnek. S mialatt 56 leendő derék iparos, — köztük a két kis ruszin — ájtatos ima után asztalhoz ül és már vérré vált fegyelmességgel, kedélyesen, fesztelenül kanalazni kezdi a jóízű estebédet. elgondolom hogy ugyanakkor, hasonló koru nagyváradai magyar gyerekek százai követnek el gonosz csínyeket a külvárosok utcáin, vagy dült családokban kopog a szemük üres fazekak mellett — és talán nem lesz soha semmi sem belőlük. (*)

Megérkezett Budapestre a német igazságügyminiszter

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Schlegelberger államtitkár, a német-birodalmi igazságügyminisztérium vezetője csütörtök délután feleségével, valamint minisztériumának főbb tisztviselőivel többnapos hivatalos látogatásra Budapestre érkezett. Az államtitkár a Keleti pályaudvaron ünne-

pélyesen fogadták. Raacsay igazságügyminiszter melegen üdvözölte az államtitkárt, aki most viszonzta a magyar igazságügyminiszter nemrégén Németországban tett látogatását. A pályaudvarról való távozáskor a környéken összesereglett tömeg lelkesen ünnepelte a vendégminisztert.

Beivárcsi mozgóban
Pénteken utoljára: **POTYAUTAS.**
Szombattól:
Pusztai királykisasszony
Szörényi Eva, Csorós, Bilcsi.
A terem fűtve.

Telf. 13-51 Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Budapesti egyidejűleg
a legnagyobb magyar operettfilm
Leányvásár
Szelezky, Sárdy, Kiss Manyi, Latabar, Vaszary, stb.
Legújabb hirdető és Hónalaptás Bácskában.

Apollo filmszínházban
Az utóbbi évek legnagyobb filmsikere!
INTERMEZZO
Leslie Howard és Ingrid Bergmann
felelthetetlen alakítása.
Műsorán kívül: Walt Disney színes rövidfilmje
Tanyai szimfónia

**Varga miniszter
Újvidéken**

Ujvidék. (MTL.) Varga József ipari és kereskedelemügyi miniszter csütörtök délelőtt ideérkezett. Megtekintette a közigazgatási palota épületét, majd a Duna-partra ment és a felrobantott hidak építési munkálatait szemlélte meg. Azután megtekintette az újvidéki téli kikötőt, a vámpalotát és a vámraktárakat. Elhajtatott a Munkásotthonba, majd a Duna partján levő gyárakat tekintette meg. Visszatérve a közigazgatási palota épületébe, a miniszter az újvidéki gyárosok, kereskedők és iparosok küldöttségét fogadta. Delután a miniszter elhagyta Újvidéket.

**Ismét helyreálltak a régi,
bevált német-török gazdasági kapcsolatok**

Ankarából jelentik: (NTL.) Clodius követ a német-török gazdasági egyezmény aláírása után nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és kijelentette, hogy ezzel az egyezményvel ismét felvetették, még pedig hosszú időre, a régi bevált német-török gazdasági kapcsolatokat. (MTL.)

Nagyvárad thj. város polgármestere.
Városgazdasági ügyosztály.
24.419/1941.

Hirdetmény

Nagyvárad város tulajdonát képező Árpád vezér-úton fekvő, legutóbb Grünstein Sámuel-ceg által bérelt területből a Gazdasági Ügyosztályon megtekinthető megosztás szerint egy 4500 □-méter és egy 8800 □-méter kiterjedésű területet folyó évi november 1-től kezdődő 3 évi időtartamra bérbeadom.

A bérleti feltételek a hivatalos órák alatt a Városgazdasági Ügyosztályon (Városháza, I. em. 24.) megtekinthetők.

A bérleti ajánlatok írásban, zárt, lepecsételt borítékban: 1. „Ajánlat az Árpád vezér-úti 8800 □-méter kiterjedésű terület bérletére”, 2. „Ajánlat az Árpád vezér-úti 4500 □-méter kiterjedésű terület bérletére” felirattal ellátva a Városgazdasági Ügyosztályon folyó évi október hó 15-én d. e. 11 óráig nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatban kitüntetendő, hogy az ajánlattevő a bérlemény tárgyat milyen célra kívánja felhasználni. Fenntartom a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre tekintet nélkül szabadon választhassak.

Nagyvárad, 1941. október 8.
Dr Soos István s. k.
polgármester

a **MAGYAR LAPOK**-at
Kávéházakban és vendéglőkben kérje

GAZDASÁGI ÉLET

Tilos kivinni Nagyváradról zsirt, vagy zsirnak tekintendő árut

Nagyvárad thj. város polgármestere 4951—1941. sz. a. a következő hirdetményt adta ki:
Nagyvárad város polgármestere hivatala tudomására hozza az összes érdekelteknek, hogy a 153.900—1940 F. M. rendelet szerint zsirt, valamint zsirnak tekintendő árut azaz zsirszalonnát, sertésbaját és sertészsirszalonnát az esetben is, ha szóva van, a város területéről kiszállítani szigorúan tilos.
Más természetű sertésárut, mint.

sertésbaját és abból készült hentesárut, valamint csemege és kenyérszalonnát csak szállítási igazolvánnyal lehet a város területéről kiszállítani.
A jövőben tehát semmiféle ilyen természetű sertésáru igazolvány nélkül a városból ki nem szállítható. — Amennyiben a kiszállítást különleges körülmények indokolják, vagy szükségessé lennének a közérlelmezési hivatal jelentése alapján személyesen fogom elbírálni. Nagyvárad, 1941. évi október hó 9. Dr Soos István sk. polgármester

Az eddigi 500 pengős kölcsönhatárnak 800 pengőre való felemelését javasolják a kisipari és kiskereskedelmi hitelakciónál

A Magyar Tudósító jelenti:
A kisiparosok és a kereskedők eddig a közületek támogatásával létesített hitelakció keretében 500 pengő terjedhető személyi hitelben részesülhettek. A nyersanyagárak és a készáruk árának emelkedésére tekintettel, az érdekképviselet elterjesztést tették Varga József, az iparügyi miniszterium vezetésével megbízott kereskedelmi miniszternek, hogy a hitelakció kölcsönhatárát az eddigi 500 pengőről 800 pengőre emeljék fel.

törvényt több ízben módosították, azonban a védettség rendszere fennmaradt, illetve még most is vannak olyan birtokkategóriák, ahol a gazdavédettség hatálya fennáll. Ez év december végére azonban a gazdaadós védelem minden birtokkategóriában megszűnik és amennyiben a teherrendezést végrehajjták, a birtok védettségét törölni kell. A kedvező gazdasági helyzet következményeképpen igen sokan az adósok közül rendezték tartozásukat, soronkívüli visszafizetések is történtek, ám még így is nagy tömeget képviselnek az olyan védett birtokok, ahol az adósságrendezés nem fejeződött be. Mezőgazdasági körökben, de pénzügyi körökben is remélik, hogy ez év december végével lejáró gazdaadósságvédelem rendszerét csak egészen kivételes esetekre kell majd fenntartani.

DECEMBERBEN LEJÁR A GAZDA-VEDELEM

A Magyar Tudósító jelenti:
Az 1931. évet követően a legfontosabb agrár-pénzügyi intézkedések egyike volt a gazdaadósságvédelem intézményes bevezetése. A kormányzatok ugyan a

A mész és a cement bevonása az építőipari anyaggazdálkodásba

A Magyar Tudósító jelenti:
Az építőmesterek, a kőműves ipartestület és a keresztény építési anyagkereskedők bevonásával tartott kamarai üléseken az anyaggazdálkodás építőipari bizottságának elnökhelyettese, Holló László miniszteri tanácsos felhívta az érdekelteket, hogy hozzák tudomására azokat a feltételeket és kívánásokat, ami az ipartestületeknek az építési anyagok szétosztásával való bevonásával kapcsolatban felmerültek. Az érdekeltek kifejtették annak szükségét, hogy a mész és a cement szét-

osztására is terjesszék ki az ipartestület jogkörét és az anyagszétosztásnak Budapesten megvalósult rendszerét fokozatosan terjesszék ki az egész ország területére.

NOVEMBER 23—DECEMBER 1. KÖZÖTT RENDEZIK MEG AZ IDEI BAROMFIKIÁLLITÁST

A Magyar Tudósító jelenti:
A Magyar Baromfitenyésztők Országos Egyesülete idei országos baromfi, galamb és házinyulkiállítását november 26—december 1. között rendezti meg a Pongrácz-úti kiállítástelepen.

Szigorúan üldözik az elharapózott mezei lopásokat

A Magyar Tudósító jelenti:
A földművelésügyi miniszter az újabb nagyon elharapózott mezei lopások megakadályozása végett felhívta valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, utasítsák azonnal a legszigorúbban az összes községi és

magánszolgálatban álló mezőőröket, hogy tanúsítsanak fokozottabb éberséget és az érdekelt birtokosokkal karöltve a rendelkezésükre álló összes eszközökkel kövessenek el mindent a mezei lopások megakadályozására. Intézkedés történt arra is, hogy a me-

zei lopások tetteseit nyomozzák ki gyorsan, részesítsék szigorú büntetésben.

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGI OSZTALÉK 5 SZAZALÉKOS ILLETÉK ALÁ ESÍK

A Magyar Tudósító jelenti:
Az új illetékrendelet, amely 5730—1941. M. E. szám alatt augusztus hó 15-én jelent meg, a részvények után kifizetett osztalék illetékét az eddigi 1 százalékos helyett 5 százalékos, a szövetkezetek által fizetett osztalék illetékét pedig az eddigi 0,5 százalékos helyett 2,5 százalékos állapította meg. Ennél az illetékfajtánál a kulcs emelkedett, de pótlékot nem kell fizetni.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Mégis megy a „Színház” a színházban. Putnik Bálint színházgátonak hosszas utánjárás után végre sikerült megszerezni a „Színház” előadási jogát s így ma este akadálytalanul mutathatja be Sommerset Maugham világhírű regényének a „Színház” című színpadi változatát, melyre a kitűnő prózai együttes, Sarmássy Miklós főrendező rendezésében — már alaposan felkészült. A „Színház”, mely a budapesti Vigszínház kimagasló színházi eseménye volt, vidéken először a nagyváradi Szigligeti színházban kerül színre. Főszereplők: Moóry Lucy, D. Ihász Klári, Bartók Julia, Sarmássy Miklós, Márky Géza és Ross József. — Sommerset Maugham Színház című színművét pénteken este premier bérletben mutatják be, szombaton este pedig bérletszünetben kerül színre.

— Szombaton délután 4 órai kezdettel olcsó helyárrakkal, az idény legmulatságosabb zenés vigjáték-ujdonsága az Ilyenek a férfiak kerül színre, gyönyörű kiállításban, a bemutató előadás elsőrendű szereposztásban.

— Vasárnap délután 4 órai kezdettel olcsó helyárrakkal, Lehár Ferenc legszébb muzsikájú nagyoperettje, a Vigözvegy kerül színre. Jegyek már elővételben kaphatók a színházi pénztárnál.

— Vasárnap este az idény nagy sláger operettje, a Becskereké menyecske van a színház műsorán, pazar kiállításban, tökéletes szereposztásban.

— Hétfőn este a Népművelési Bizottság rendezésében a Hajduk hadnagya című nagyoperett tölti be a színház műsorát.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: **Színház**, premier bérletben.
Szombaton délután 4 órakor: **Ilyenek a férfiak.**
Szombaton este: **Színház.**
Vasárnap délután 4 órakor: **Vigözvegy.**
Vasárnap este: **Becskereké menyecske.**
Hétfőn este: **Hajduk hadnagya.**
Kedden este: **A hid.** (Diszeldadás.)
Szerdán este: **Színház.** Tisztviselő A) bérletben.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

JELENTKEZZENEK. AKIK KIMARADTAK A VETŐMAGKIOSZTÁSBÓL. Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala, illetve a város gazdasági ügyosztály 41921-1941. száma alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesítem mindazon 20 kat. holdon aluli szántófölddel rendelkező kiscgazdákat, akik a folyó év őszi vetéshez búzavetőmagot igényelnek és a már kiosztott vetőmag kiosztásból kimaradtak, hogy folyó hó 13-án jelentkezzenek a gazdasági ügyosztályon (Város-háza. I. em. 23.). Későbbi jelentkezés igénylése figyelembe véve nem lesz. Nagyvárad, 1941. október 10. *Klemens, s. k.* gazdasági tanácsnok.

Széchenyi emlékünnap — Désaknán. Az erdélyrészi Római Katolikus Népszövetség désaknai tagozata október 19-én Széchenyi-napot rendez, amelyen a bevezető beszédet Aczél Andras lelkész mondja. Ott Antal, Fehér Lajos, Agoston Iván, Törpényi Ferencné, Regula Ilonka és Regula Erika, Hajk Irén és Szabó Árpád szavallatokkal és énekszámokkal szerepelnek. A zenekart Rác Lajos kántor vezényli.

Fa... Fa... Fa... Fa...!

LIZIÓI KIS SZENT TERÉZ NEV. ÜNNEPE A VÁRADÓSSI PLEBÁNIA-TEMLOMBAN. Október 5-ről a közbejött katolikus nagygyűlés miatt elhalasztott Kis Teréz ünnepe a váradóssi Kis Szent Teréz plebánia f. hó 12-én, vasárnap tartja. Ezt megelőzi háromnapos ájtatosság, amelyet csütörtökön, pénteken és szombaton tartanak este 6 órakor, szentbeszéd és szentséges litánia keretében. A szentbeszédet *Török László* székese gyházi hitazonok mondja. Vasárnap d. e. 10 órakor ünnepélyes főpapi mise, evangéliumkor szentbeszéd, amelyet szintén *Török László* székese gyházi hitazonok mond. A szentmise végén ereklyecsókoltatás és rózsaszentelés. A Kis Szent Teréz biztató hívek felkértek, hogy rózsával minél nagyobb számban jelenjenek meg. Délután 4 órai kezdettel műsoros vallásos előadás a Kulturházban.

A Nagyvárad Agrár Takarékpénztár r. t. vasárnap délelőtt 12 órakor tartja üzemhelyiségében rendkívüli közgyűlést, mely közgyűlésre, dr. Vajda Akos kir. kincstári főtanácsos, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgató helyettese és Such József ugyanezen pénztárt vezető igazgatója Nagyváradra érkeztek.

Korona mozgóban a műsor nagysága miatt az előadások 5, 1/3 és 1/2 10-kor kezdődnek.

RENDELETEK AZ ÉPÍTKEZÉSEK SZABÁLYOZÁSÁRÓL. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki száma közli a m. kir. minisztérium két építési rendeletét. A rendeletek a folyamatban levő építkezések befejezésének és az új építkezéseknek rendkívüli szabályzatát tartalmazzák.

Muráti Lili, Páger, Turai, Mály, Bilicsi
 nagyszerű művészegyüttesének
 legújabb filmje

VÉGRE...!

vidám játék a szerelemmel

a Casino Filmszínház nyitó műsora
 Nyitás 1941 október 11-én szombaton délután 5 órakor.

NAGYBÁNYÁN ÁLLAMI TAMOGATÁSSAL ÉPITENEK FÉSTŐISKOLÁT. A Magyar Tudósító jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette Nagyványa városát, hogy az ujonnan felépítendő festőiskola részére kiutalta az első évi 20.000 pengő hozzájárulást és utasította a várost, hogy a szükséges tervek háladéktalanul készíttessék el. Nagyványa város képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy megfelelő telken kívül anyagilag is támogatja az iskola felépítését és most azt kérte a minisztériumtól, készíttessen saját hatáskörében a kiutalt 20.000 pengő terhére terveket, mert a városi mérnöki hivatal túlterhelt.

FARKASOK GARÁZDALKODNAK CSIKSZENTDOMONKOS HATÁRÁBAN. Marosvásárhelyről jelenti (MTI): Csikszentdomonkos község határában az utóbbi hetek folyamán medvék és farkasok 80 szarvasmarhát, 150 sertést és mintegy 500 juhot téptek szét. A lakosság az illetékes hatóságoktól engedélyt kért, hogy a fenevadak kiűrésére szabad vadásztársaságot alakítsanak.

TÁNCAL EGYBEKÖTÖTT ELŐADÁS A LEGÉNYGYÖLTBEN. A nagyvárad katolikus Legénygyölteben vasárnap — közkívánatra — előadják a Kis kadet című operettet, olcsó helyárak mellett, a Legénygyölte Teleki-utcai helyiségében. Előadás után tánc.

Sok fa kell?

BIHARORSZÁG LEGSZEBB RÉSZÉIN ÉPÍT UTAT A VÁRMEGYÉ. Nagyvárad. Saját tud. A vármegye házán nyert értesülésünk szerint a közeljövőben utépítés indul meg Rév és Barátka között, valamint a festői szépségű Jádvolgyében. Az utakat úgy fogják építeni, hogy ezeknek a vidékeknek természeti szépségeit közelről élvezhesse az arra utazó. Mondanunk sem kell, hogy mindkét útnak nagy jelentősége lesz úgy turisztikai, mint idegenforgalmi szempontból is.

Újabb élelmiszer korlátozások Angliában. Budapest, a Mai Nap írja: Londonból jelenti: Az élelmiszerügyi miniszter kijelentette, hogy a mostani husadagokat, amelyek amugysem elegendők, rehez lesz továbbra is fenn tartani. Októberre fejenként csak 2 tojást kapnak az angolok.

KIJELÖLIK AZ ADÓMENTES UTCÁKAT NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön Nagyváradra érkezett dr. *Hoványi Lajos* miniszteri tanácsos a pénzügyminisztérium részéről. A miniszteri tanácsos nagyvárad utazásának célja az, hogy a város vezetőségével folytatott megbeszélések során kijelöljék azokat az utcákat, amelyekben az ujonnan épülő házak adómentességben részesülnek.

HUSZ PENGŐ PÉNZBÜNTETÉS AZ ELSÖTÉTÍTÉSI RENDELET GONDATLANSÁGBÓL TÖRTÉNT MEGSZEGÉSÉRT. Nagyvárad. Saját tud. A törvényszék hármastanárosa Várady Imre tanácselnök elnöklété alatt ítélték Tokaji András nagyvárad lakos felett, aki azzal volt vádolva, hogy az elsötétítési rendelet megszegte, mert a világitási tilalom idején az udvarra nyíló konyhájának üveges ajtaján keresztül világosság szűrődött ki. Tokaji András azzal védekezett, hogy ők a konyhában sohasem szoktak tartózkodni az esti órákban s azért itt csak a lámpát vették körül két papírröngyvel, míg a szobában, ahol állandóan tartózkodni szoktak, szabályszerűen hajtották végre az elsötétítést. A rendőr azonban becsengetett a házba, mert az udvar egy másik lakásának konyhájából gyöngye világosság hatolt ki s erre ő, meg akarván tudni, hogy ki csengetett, a konyhán keresztül kijöttek a szobából és közben önkénytelenül felcsavarták egy pillanatra a konyhai villanylámpát, amely tényleg vetett ki némi fényt az udvarra. A bíróság megállapította a gondatlanságot, azzal az indoklással, hogy a konyha használata az esti órákban is szükségessé válhat s azért annak szabályszerű elsötétítése éppoly kötelező volt, mint más lakrésze. Ezért 20 pengő pénzbüntetésre ítélte Tokaji András.

KISEGÍTŐ SZOLGÁK KINEVEZÉSE A NAGYVÁRADAI ÁLLAMI GIMNÁZIUMHOZ. A MTI jelenti: A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bondár Lajos* és *Himmel Lajos* nagyváradai állami gimnáziumi ideiglenes napidíja-okat, az állami gimnáziumi kiegészítő szolgák létszámában ideiglenes kiegészítő szolgákká alkalmazta.

hiába fűt
 ha ablakát, ajtaját nem védi
Windfix

POLERIUM
 Nagy Sándor-u 6. Tel. 14-85.

PAPP MARGIT
 Rimanóczy-u 8. Tel. 14-23.

970 EZER MÁRKÁT EREDMÉNYEZETT BERLINBEN AZ ELSŐ KÉTNAPI GYŰJTÉS Berlinből jelenti (NTI): Az 1941-42 évi téli segélyakció keretében, szeptember hó 27-én és 28-án lebonyolított első birodalmi utcai gyűjtés eredménye a birodalmi fővárosban több mint 970 ezer birodalmi márka volt. Ez az összeg az előző évi gyűjtés eredményével szemben csaknem 30 százalékos emelkedést jelent. (MTI).

Nem vette őrizetbe a rendőrség Barátky Béla hen'es mestert

Nagyvárad. Saját tud. Tegnapelőtt este a rendőrség lefoglalt a vasutállomáson két mázsa szalonát és három mázsa kolbászt, amelyet Barátky Béla nagyvárad hentes akart elszállítani. A rendőrség megállapítása szerint az elszállításra szánt szalonna nem csemege, hanem zsirszalonna volt, amelynek kivitele engedélyhez van kötve. A kolbászra nézve ilyen engedélykérés nincs előírva. Barátky Bélát a rendőri kihágási bíróság ezer pengő pénzbüntetésre ítélte s egyben elrendelték a lefoglalt szalonna és kolbászok elkobzását. Barátky Béla fellebbezést jelentett be az ítélettel szemben. Az egyszerű kihágási esettel kapcsolatban egyik lap társunk különféle értesüléseket közöl, többek között azt is, hogy Barátky Bélát őrizetbe vették volna. A valóság az, hogy Barátky Bélát kihallgatása után elbocsátották a rendőrségre.

RENDELET ÚJ VÁLTÓBÉLYEGEK KIBOCSÁTÁSÁRÓL. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. pénzügyminiszter rendeletet adott ki új váltóilleték-bélyegek forgalomba hozásáról. A rendelet a *Budapesti Közlöny* csütörtöki számában jelenik meg.

DÉLELŐTT IS LESZ VONAT A FÜRDŐKÉ. Nagyvárad. Saját tud. A város vezetősége átirattal fordult az államvasutak igazgatóságához, hogy délelőtti fűrdővonatokat állítson be a menetrendbe tekintettel arra, hogy a város közönsége továbbra is látogatni óhajtja a fűrdőket. Az elmúlt vasárnapi szép idő például 135 vendéget vonzott a Várakörnyéki fűrdőké. A város vezetősége azt kérte az átiratban, hogy amennyiben a nagyállomástól nem lehetséges a vonat indítása, abban az esetben elegendő, ha Velencéről közlekedik a vonat.

Korona mozgóban a műsor nagysága miatt az előadások 5, 1/3 és 1/2 10-kor kezdődnek.

ROZSLAY ISTVÁN VÁROSI FŐJEGYZŐ MEKAPTA A NEMZETVEDELMI KERESZTET. Nagyvárad. Saját tud. *Rozslay István Géza* th. városi főjegyző, a város egyik legnépszerűbb és kiváló tisztviselője, aki már 32 éve áll Nagyvárad szolgálatában, mekapta a Nemzetvédelmi Keresztet. A kitűnő tisztviselő ehből az alkalomból igen sokan köszöntötték.

A vádlottak peche van. Nagyvárad. Saját tud. Gavallér büntetőbíró előtt Bódis József többszörösen büntetett rovtomultu mézárósegény állott a pénteki tárgyaláson lopás vádjával. Ez év januárjában egy kocsiból, amely gazdája nélkül állt az utcán, elemelt egy lópokrócot. Bódis József beismerte tettét és javulást fogadva, enyhe büntetést kért.

— Nehéz lesz — mondotta a bíró — mert maga több ízben lopott már, s úgy látszik, nem sok hajlandóság van magában a javulásra. Egyszer a román bíróság itt elítélte már, egyszer állott már itt én előttem is...

— Mire a vádlott közbevágott: — Pechem van, nagyságos bíró ur, mindig ebbe a terebbe kerülök... A bíróság csak 3 hónapi fogházra ítélte a jökedélyü tolvajt, amiben ő is, az ügyész is megnyugodott.

SPORT

Jól sikerült edzést tartott a SzVSE ellen készülő NAC

Jól sikerült kétkapus edzést tartott a zöld-fehér csapat. Miért beteg Rónay edző?

(Nagyvárad.) Feltűnő volt, hogy csütörtökön délután a NAC kétkapus edzését Krüger Károly intező vezette. Rónai Ferenc edző a hivatalos jelentés szerint beteg...

A kétkapus edzésre való jó hangulatban készülődött a csapat. A sérültek közül hiányzott Molnár és Kovács II, Deményi katonai szolgálata miatt maradt távol, Kovács I a „B” csapat mezébe öltözött, ugyancsak itt kapott helyet Szurgyi és Solymosi.

A NAC a következő összeállításban állt ki a „B” csapat ellen a háromszor 30 perces mérkőzésre. Várdai—Záborszki, Domján—Krasznai, Juhász, Kalocsai—Fuszek, Haláti, Sárvári, Bodola, Tóth III.

A „B” csapat érdekessége volt Kovács I középcsatár játéka.

Az első harmadban meglehetősen unalmas és egyhangú játék alakult ki, ekkor Sárvári és Tóth III lőtt gólt. A második harmadban már láttunk egy-két pompás akciót, különösen a Sárvári—Bodola—Tóth III hármastól. Orvendetes, hogy a csatársor feljövőkben van. A fedezetsorban Kalocsai játéka aratott sikert a lelátón összegyűlt szépszámú közönség előtt. Különösen „egyből” adott labdái arattak sikert.

A második harmadban Haláti nagy gólja, Sárvári fordulásból lőtt kapásbombája, aztán Bodola és ismét Sárvári lövése az esemény. Aztán Tóth Matyi nagyszerű gólja az esemény.

A harmadik harmadban Záborszki és Domján a „B” csapatot erősíti. Ekkor ismét Sárvári, Bodola és Tóth III remekel, de a jobbszárny ellen sem lehet kifogás.

A kétkapus edzés után bizonyos, hogy a védelem: Solymosi—Szurgyi, Domján. A fedezetsor változatlan: Krasznai, Juhász, Deményi. Mindhárom kitűnő formában van, nincs szükség az egység megbolygatására. A csatársor a kérdőjel. Fuszek, Sárvári, Bodola, Tóth III helye biztos, a jobbösszekötő személye kétes. Erre a helyre egyforma eséllyel pályázik Kovács I, Haláti és Mihók.

Feltűnő volt, hogy az edzésről ezúttal — Rónai edző hiányzott. Már a szegedi mérkőzés előtt sugdostak, hogy valami különbözet van a vezetőség és a kitűnő edző között. A helyzet vasárnap délelőtt mérgesedett el a közös ebéddel kapcsolatban. Azóta Jenei Rezső elnök Budapesten járt. Rónai edző pedig távol marad az ed-

zésektől. Az ügy elintézése természetesen sokáig nem várthat, mert a NAC most az NB I-ben játszik, ahol az előkészületek nem közömbösek...

Új összeállításban szerepel vasárnap a Törekvés a D. Magyarság ellen

(Nagyvárad.) Vasárnap a NAC-mérkőzés előtt kitűnő előmérkőzés kerül lebonyolításra. A Törekvés az NB II egyik legerősebb csapatát, a D. Magyarországot látja vendégül bajnoki mérkőzés keretében.

Nagyvárad utcáinak végleges elnevezése

Az utca neve:

150. B-5. Fábrián Lajos	utca
151. C-6. Fácán	„
152. C-6. Fecske	„
153. F-4. Felsődorongosi	út
154. H-8. Felső Görögoldali	„
155. G-5. Felső Törkómérői	„
156. A-7. Ferdényi Ferenc	utca
107. D-6. Ferenc	„
158. C-11. Ferenc József	tér
159. E-1. Ferenczy István	utca
160. F-6. Feszty Árpád	„
161. F-11. Fényes Elek	„
162. C-7. Fiumei	„
163. F-5. Flórián	„
164. B-8. Fogoly	„
165. C-6. Földi János	„
168. G-13. Fövény	„
167. D-5. Franknoi Vilmos	„
168. E-5. Fráter György	„
169. F-11. Francia	„
170. F-10. Frangepán Kristóf	„
171. D-5. Franklin Benjámín	„
172. E-6. Gaál Mózes	„
173. F-5. Galagonya	„
174. C-8. Galamb	„
175. H-10. Garas	„
176. E-7. Garay János	„
177. F-12. Gázdász	„
178. B-6. Gábor Áron	„
178-a. Gálya	„
179. D-9. Gárdonyi Géza	„
180. K-10. Gát	„
181. E-9. Gedeon	„
182. F-6. Gerliczy	„
183. K-9. Gém	„
184. F-6. Géza fejedelem	„
185. F-10. Ghillányi	„
186. I-10. Gozsdu	„
187. C-7. Goltgota	út
188. F-12. Gólya	utca
189. F-7. Gorove István	„
190. K-10. Gödör	„
191. G-7. Gömbös Gyula	„
192. G-8. Gönczy Pál	„
193. G-8. Görbe	„
194. E-1. Görgey Artúr	„
195. G-6. Dr. Grosz Frigyes	„
196. K-10. Gulyás	„
197. C-1. Gutenberg	„
198. G-10. Gyár	„
199. F-6. Gyimes	„
200. F-8. Gyóni Géza	„

A piros-fehér csapat eddig gyászosan szerepelt. Vasárnap átszervezett csapattal áll ki, remélhetőleg a hazai pálya és közönség segítségével lesz a csapatnak. Az összeállítás érdekessége, hogy Pintye középfedezetet játszik és ekkor mutatkozik be új egyesületében Szilágyi, az Elektomos. majd a NAC játékosa.

Mindenesetre jó kis mérkőzés lesz vasárnap a Szeged—NAC-mérkőzés előtt...

Vasárnap gyalogturát rendez Nagyvárad körül a BTE

A Bihari Turista Egylet vasárnap gyalogturát rendez Nagyvárad körül. A gyalogtúra célja, hogy a résztvevőkkel megismertesse Nagyvárad környékének, különösen a Várad körüli szőlőhegyeknek, domboknak s a Körös völgyének szépségeit. Indulás vasárnap reggel 8 órakor a Közkórház elől; vezető Papp Lajos.

(4) Volt román név:

Strada Ecaterina Teodoroiu
„ Fazanilor
„ Randuniei
Calea Silviu Dragomir
„ Dimitrie Calugareanu
„ Raspaniilor
Óssi telep 36, 61. és 62. sz. utca
Strada Doina
„ Szöllősi rét 1. sz. tér
„ Panteliei
„ Ioan Ratiu
„ Bradul
„ Nicolae Ganea
„ Tanoviceanu s Cadriatorului
„ Potarnicilor
„ Sturza
„ Gh. Asachi
„ Stephenson
„ Nicolae Milescu
„ Franceza
„ Gheorghe Costaforu
„ Franklin Benjámín
Óssi telep 56. és 73. sz. utca
Strada Rodin
„ Porumbelului
„ Ion Mihalache
„ General Danila Pop
„ Plugarilor
„ Lascar Catargiu
„ Ilaril Chendi
„ F. Förster
„ Ion Bajenaru
„ Noua
„ Principele Mihai
„ Diguluj
„ Óssi telep 9. sz. utca
„ Astra és Minelor
„ Donici
Calea Patimilor
Strada Berzei
„ Miorita
„ Ion Inculat
„ Maresal Aver
„ O. P. Ispirescu
„ Stramba
„ Vasile Ureche
„ Dr. Frederic G.
„ Aureliu
„ Blajului
„ Fabricelor
„ Vasile Carlove
„ Industriei

Tiszta szesz kapható Nánássy, Színház-u 4.

Csajj fel öcsém katonának... (MN) A jeruzsálemi zsidó sajtó írja, hogy október 8—12-ig a zsidó lakosság körében egész Palesztina területén sorozó napokat tartanak. A nagy sajtóreklámmal megtartandó sorozási kampány célja, hogy a brit hadseregben szolgáló zsidó csapatok létszámát tízezerre emeljék.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozott szobát, teljes ellátással keresek főiskolás leányoknak, idős házaspárnál, vagy özvegy uriaszszálynál, lehetőleg belvárosban „Vidék 13” jellegére a kiadóhivatalba.

Adás-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használttruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas arat fizetek használt ruháért. 183

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas aron veszek órákat, ákszeri javítók Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

ARANYAT magas aron veszek EZÜSTÖT Haslinger ékszerész BRILLIANT Rákóczi-ut 8.

BÁLA-ABRONCSOK eladók. Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-utca 5.

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Aradi ház jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló-u. 4. Telefon 11-15. 533

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Házbontásból visszamaradt ajtók, ablakok eladók. Lukács György-u. 32. 528

Aranybevéltő. Blóz Zoltán Szent János-utca 13. Aranyat, ezüstöt és drágakövet a legmagasabb napi aron veszek. 488

200-300 vegyes hollandi tulipán hagyma darabonként 6 fillérért eladó. Kapucinus-u. 13. 525

Különféle

Elcserelemném két nagyváradit házamat, de külön is, Budapest vagy környékére. Cim: Budapest, Evező-utca 6 Farkas József, vagy dr. Dévald László ügyvéd, Nagyvárad. 527

Gyorsírást, gépirást legelőnyösebben Szabó Ferenc írásszaktanítónál tanulhat. Beöthy Ödön-utca 25. Vigyázat! Nem 11.

Iskolás fiukat teljes ellátásra felvevő keresztény özv. urinő, Vörösmarty-u. 15. szám. 535

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Felelős szerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc, Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13